

Varnost na smučiščih – vloga nadzornika smučišča

1

Benjamin Flander

Univerza v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede
Ljubljana, Slovenija

**NADZORNIK
SMUČIŠČA**

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

**XII. NACIONALNA KONFERENCA
O VARNOSTI V LOKALNIH SKUPNOSTIH**

MIR KOT TEMELJ VARNOSTI IN ODGOVRNOSTI V LOKALNIH SKUPNOSTIH

SLOVENJ GRADEC, 29. 9. 2026

Izhodišča

- ❖ PRISPEVEK VLS 2025 → pravna ureditev zagotavljanja varnosti na slovenskih smučiščih, statistika smučarskih in deskarskih nesreč v zadnjih desetih letih in izbrana sodna praksa
- Nadgradnja → analiza vloge in pristojnosti, ki jih imajo pri zagotavljanju varnosti na smučiščih **NADZORNIKI NA SMUČIŠČU**
 - Pregled relevantnih predpisov in spletni vprašalnik za nadzornike
 - ✓ Vprašalnik poslan vsem (!?) velikim, srednjim in majhnim smučiščem
 - ✓ Vprašalnik aktiven od 8. 6. 2026 od 9. ure do 15. 6. 2026 do 14. ure
 - ✓ Obvestilo, da bodo ugotovitve raziskave predstavljene na konferenci o VLS

O raziskavi

- Vprašalnik veljavno izpolnilo **14 nadzornikov** (vsi moškega spola)
- **Starost** → najstarejši 73 let (1953), najmlajši pa 26 let (2000)
- **Stopnja izobrazbe** → SREDNJA: 3, VIŠJA: 3, **VISOKA: 8**
- Prvi je **službeno izkaznico** pridobil leta 2003, zadnji pa leta 2026
- Štirje respondenti (29 %) imajo hkrati tudi **potrdilo za reševalca**
- Izvajanje pristojnosti nadzornika MAJHNA: 1, SREDNJA: 3, **VELIKA: 10 (!!)**

Ali je vzorec reprezentativen?

- Odziv nadzornikov zelo skromen; velikost vzorca (14 respondentov) zelo majhna
 - Kljub temu → **ni nereprezentativen (!!)**
- ✓ Spletni vprašalnik je bil obsežen in »vsebinski«; imel je nekatere elemente **polstrukturiranega intervjuja** (ni bil tipičen anketni vprašalnik)

Ključne ugotovitve

- Večina sodelujočih **veljavno pravno ureditev zagotavljanja varnosti in reda na smučiščih** ocenjuje kot **zadovoljivo**, vendar hkrati skoraj 1/4 meni, da je neustrezna
- Polovica vprašanih svoje **pristojnosti** ocenjuje kot **ustrezne** (kot preozke tudi 1/2 !!)
- Večina **zakonski okvir, ki se nanaša na dolžnosti nadzornika pri obravnavi nesreče na smučišču**, ocenjuje kot **pomanjkljiv** ali celo **neustrezen** (!!)
- **Ukrepi, ki jih lahko po zakonu uporabi nadzornik**, so po oceni večine sicer **ustrezni**, vendar **v praksi premalo učinkoviti**
- Po oceni 1/2 vprašanih so **zakonski pogoji za imenovanje nadzornika na smučišču** **ustrezni** (POZOR: 29 % jih meni da so pomanjkljivi; 21 % da so neustrezni)

Ključne ugotovitve (II.)

- Nihče v zadnjih dveh zimskih sezonah ni **podal predloga za uvedbo postopka o prekršku POZOR**: kot (sistemski) ukrep, ki bi imel razmeroma velik učinek na zmanjšanje števila nesreč in večjo varnost na smučiščih, predlagajo »strožji nadzor in zvišanje glob za prekrške« (Rk3)
- Velika večina meni da je **število nadzornikov na smučišču, na katerem izvajajo pristojnosti in ukrepe nadzornika, glede na zmogljivost smučišča, ustrezno** (POZOR: po oceni skoraj 1/3 je premajhno)
- **Sodelovanje s policisti** je po mnenju večine nadzornikov **dobro** ali **zelo dobro**

Ključne ugotovitve (III.)

- V povprečju obravnavajo **največ nesreč z lahko telesno poškodbo** (tudi sicer največ sodelujočih meni, da udeleženci nesreč najpogosteje utrpijo lažje telesne poškodbe)
- Povprečno število obravnavanih **nesreč z materialno škodo** in **nesreč, pri katerih je nastala huda ali posebno huda telesna poškodba ali smrt** (pri tej vrsti nesreč nadzorniki policiji pomagajo pri ogledu kraja) **je bilo enako**
- Flander (2025): **navedbe sodelujočih sovpadajo s podatki iz evidenc nesreč na smučišču**, ki jih na podlagi »ZVSmuč-1« (2016) upravlja INZ MNZ
- Z uradnimi evidencami je skladna tudi ocena sodelujočih, (1) da so **najpogostejše poškodbe kolena**, (2) da je **občutno več nesreči med smučarji kot med deskarji** in (3) da je **najpogostejši vzrok za nesreče pomanjkljivo smučarsko oz. deskarsko znanje** (da to ni hitrost, objestnost, alkohol ipd.).

Ključne ugotovitve (IV.)

- Portal Gov.si in Odprti podatki Slovenije (OPSI) → **evidence nesreč na smučišču** za obdobja od 1. 12. 2013 do 9. 3. 2017; od 1. 11. 2017 do 2. 4. 2019 in od 3. 4. 2019 do 5. 4. 2024; POZOR: evidenca za zadnji dve sezoni pa javno (še) ni objavljena oz. dostopna (!!)
- Flander (2025): evidence so **ročno vodene**; so **pomanjkljive, ker ne vsebujejo agregatnih podatkov** (o številu in okoliščinah nesreč, ki so vključene v evidenco)
- Kljub temu večina sodelujočih nadzornikov meni, da sta **oblika in način vodenja evidence o nesrečah zadovoljiva** (29 % jih meni da je vodenje evidenc/e kakovostno)

Ključne ugotovitve (V.)

- INZ MNZ pripravlja tudi **letna poročila o prejetih zapisnikih o ogledu nesreče na smučišču** (objavljena na portalu Vlade RS)
- Flander (2025): v nasprotju z evidencami **letna poročila vsebujejo agregatne podatke za posamezno sezono**; kljub temu **pomanjkljivost** (!?) → zadnje objavljeno letno poročilo nanaša na sezono 2020/2021 (!!)
- Kljub temu večina sodelujočih nadzornikov meni, da je **način priprave in objave letnih poročil zadovoljiv** (29 % jih meni da je način priprave in objave letnih poročil kakovosten)

Ključne ugotovitve (VI.)

- Ukrepi, ki bi jih bilo treba po mnenju vprašanih sprejeti, ker bi imeli največji oz. velik učinek na zmanjšanje števila nesreč in večjo varnost na smučiščih → **Rk1: izboljšanje smučarskega oziroma deskarskega znanja in bolj samoodgovorno ravnanje smučarjev in deskarjev**; **Rk2: investicije v infrastrukturo in posodobitev žičniških naprav**; Rk3: strožji nadzor in zvišanje glob za prekrške; Rk4: večja navzočnost nadzornikov in policije; Rk5: obvezno zavarovanje odgovornosti za škodo, ki jo smučar ali deskar povzroči tretjim osebam; **Rk6: obveznost nošenja čelade za vse smučarje in deskarje**; **Rk7: omejitev števila smučarjev in deskarjev (upoštevaje velikost oziroma kapaciteto smučišča)**; Rk8: ločitev prog za smučarje in deskarje; Rk9: kvalitetn(ejš)a priprava smučarskih in deskarskih prog
- **POZOR (paradoks!):** ena od posledic nameščanja sodobnejših in zmogljivejših žičniških naprav je tudi **prisotnost občutno večjega števila smučarjev in deskarjev na progah**, kar zmanjšuje varnost smučarjev in deskarjev; ERGO: za **zagotovitev (večje) varnosti** bi bila potrebna **omejitev števila smučarjev in deskarjev glede na velikost in kapaciteto proge oziroma smučišča (!!)**

Sklepni poudarki

- Nadzorniki z **veljavnim pravnim okvirom zagotavljanja varnosti na smučiščih** in njegovo implementacijo ter z **določbami, ki se nanašajo na pristojnosti in ukrepe nadzornika na smučišču** in zakonske pogoje **za imenovanje nadzornika, niso v celoti zadovoljni (!!)**
- Skoraj 1/3 sodelujočih opozarja, da je **število nadzornikov na smučišču, na katerem izvajajo pristojnosti in ukrepe nadzornika**, glede na zmogljivost smučišča, **premajhno (!!)**
- ✓ Sodelujoči so s **programom in izvedbo usposabljanja za nadzornika smučišča** **razmeroma zadovoljni** (kot kakovosten ga ocenjuje 1/2 vprašanih, kot zadovoljivega pa 21 %)
- ✓ Podobno velja za **program, izvedbo in pogostost obdobjnega izpopolnjevanja**
- ✓ Večina sodelujočih meni, da **med smučarji in deskarji uživajo potrebno avtoriteto** (POZOR: kljub temu ni majhen delež (36 %) tistih, ki ocenjujejo, da jih smučarji in deskarji zaznavajo kot **nepotrebno motnjo**)

Hvala za pozornost!

Benjamin Flander

Univerza v Mariboru
Fakulteta za varnostne vede
Ljubljana, Slovenija

✉ benjamin.flander@um.si

»Varnost na smučiščih
je skupna odgovornost.«

11

VARNE PROGE

ODGOVORNI SMUČARJI

LEPŠI GORNIŠKI DNEVI